

LIST ZA SLOVENSKINAROD.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER DEC. 21, 1918 AT THE POST OFFICE AT NEW YORK, N. Y., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

VOLUME V. LETO.

NEW YORK, N. Y., V ČETRTEK, JUNE 12, 1919.

ŠTEV. (No.) 24

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on the file at the Post Office of Cleveland, O. — By the Order of the President, A. S. Burleson, Postmaster Gen.

Iz mirovne konference.

SLOVENSKI ZASTOPNIKI V PARIZU.—VPRAŠANJE VOJNE ODŠKODNINE ŠE NI REŠENO.—ZAHTEV MALIH NARODOV.

(Iz viren kabelgram SNZ.)

Naj so bili mirovni pogoji od strani zaveznikov že izročeni delegatom iz nemške Avstrije, kajere bo morala brez vsakega ugovora izpolniti, kakor Nemčija, in naj je Italija zagrozila, da ne bo podpisala teh pogojev, ako ne bo rešen prej nje spor z Jugoslavo, vendar pa se rešitev jugoslovskega vprašanja še vedno odlaga. Vidi se, da je ta problem eden najtežjih in najbolj zapletenih za neprizadete zavezniške države, ker vstrajati obe stranki odločno pri svojih zahtevah. Določitev meje med Jugoslavo in Italijani, kaj naj pripade eni ali drugi državi, se obljubuje od tedna do tedna, medtem ko tudi še ni meja med nemško Avstrijo in Jugoslavo točno določena, ker jo bo pozneje začrtala medzavezniška komisija. Je pa še veliko drugih vprašanj, katera čakajo rešitve na mirovni konferenci in ki se tičejo v prvi vrsti naš Jugoslovane. Pri vseh teh vprašanjih pa se kažejo Italijani našim najodločnejšim sovražnikom ter podpirajo celo raje Nemce in njihove zahteve, samo da bi toliko bolj oslabil Jugoslavo. Za Jugoslavo je v tem oziru tudi zelo važno vprašanje, ali bodo prisiljeni od zaveznikov, plačati in nositi del vojne odškodnine, katero so zahtevali od nemške Avstrije. Italijani seveda vstrajajo pri tem, da bi morali tudi Jugoslavo plačati odškodnino, češ, da so se do zadnjega borili na strani Avstrije, da bi morali tudi Jugoslavo plačati odškodnino, češ, da so se do zadnjega borili na strani Avstrije. Na drugi strani pa je razveseljivo dejstvo, da so se mali narodi, ki so vstali k svobodnemu neodvisnemu življenju na razvalinah bivše Avstrije, združili v trdno zvezo, ki naj bi preprečila in uničila take nakane. Kot govornik za te male narode je pooblaščen dr. Ante Trumbić, jugoslovanski zunanji minister, kakor kaže kabelgram, katerega je prejel ta dni SNZ, iz Pariza. Točna prestava besedila se glasi:

ZDRUŽENCI POSLAJ ULTIMATUM MADŽAROM

Dali povelje, da prenehajo z napadi na Slovake.

Pariz, 9. junija. — Premier Clemenceau, predsednik mirovne konference, je poslal telegram ogrski vladi, da morajo ogrske čete prenehati z napadi na Čehoslovake. In ako se temu ne pokorijo, jih bodo zavezniki prisilili, da to storijo. Zahteval je odgovor v 48 urah.

AVSTRIJSKO-JUGOSLOVANSKA POGODBA.

Genova, 9. junija. — Poroča se, da so Jugoslavo in Avstrijo podpisali premirje glede homatij na Koroskem. Premirje so sklenili potem, ko so Jugoslavo okupirali Ziljsko dolino.

Označeno je, da dobe Jugoslavo mesta Celovec, Rožek in Velikovec z okolico, Št. Vid, Beljak in Trbiž z železnico pa dobi Avstrija. Premirje določa, da naj bo 10 kilometrov razdalje med nasprotnimi četami.

JUGOSLOVAN POSLAJ GLAS WILSONU.

Iz Pariza se poroča, da je predsednik Wilson dobil pismo od nekdanje Jugoslavo, ki je čul predsednikove vzroke za plebiscit in želi oddati prvi glas za Jugoslavo proti Italiji. Predsednik Wilson je poslal pismo na tajništvo ter oddal prvi glas za plebiscit.

TELEGRAFIČNA STAVKA.

Delavci telegrafске unije so se organizirali, da prenehajo z delom in začno stavko. Pripravljeni so vzdržati do konca. Tudi telefonski delavci so s tem v zvezi. Časnikarski in bankirski telegrafisti imajo podpisane pogodbe s svojimi tvrdkami, radi tega se od njih ne bo takoj zahtevalo, da prenehajo z delom.

Novice iz Jugoslavije.

POLITIČNE ARETACIJE V SARAJEVU.

Sarajevo, 12. marca. — V uradnih krogih kroži vest, da se bo po aretaciji pl. Vancsa nadaljevala preiskava in bo aretirani tudi dr. Sunarić, ker da je tudi on sodeloval pri preganjanju Srbov leta 1914.

SEJA NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

Belgrad, 12. marca. — Danes ob 10. uri dopoldne se je začela seja narodnega predstavništva. Navzoči so bili vsi ministri. Tudi poslanske klopi so bile vse zasedene. Ministerski predsednik dr. Korošec je sedel na svojem poslanskem sedežu. Dr. Vladimir Corović je prebral zapisnik zadnje seje.

Na vrsto je prišlo poročilo verifikacijskega odseka. Dr. Križman je prebral poročilo v srbohrvaškem jeziku. Ko je nato hotel dr. Lončar brati poročilo tudi v slovenskem jeziku, je vstal dr. Korošec in izjavil, da vsi slovenski poslanci razumejo srbohrvaščino in je predlagal, naj se branje prekine. Zbornica je vsled tega priredila dr. Korošču prisrčne ovacije.

Dr. Sunarić je protestiral proti razdelitvi mandatov za Bosno in Hercegovino in zahteval še 11 mandatov, in sicer 3 za Narodno zasednico, 8 pa za jugoslovansko muslimansko organizacijo.

Belgrad, 12. marca. — Minister za notranje stvari Svetozar Pribičević je sporočil skupščini, da nekateri poslanci iz Dalmacije niso mogli priti v Belgrad, ker jih italijanske okupacijske oblasti ne pustijo iz zasedenega ozemlja. (Veliko ogorčenje in izrazi protesta v celi dvorani. — Ministrovstvo sporočilo se je nato odkazalo verifikacijski odboru v nadaljnje obravnavanje. — Predsednik ministrskega sveta Stojan Protić je pripomnil, da bi morala tudi manjšina verifikacijskega odbora predložiti svoje poročilo pismeno.

Zastopnik manjšine Petrović (radikalni disident) je odgovoril, da je to manjšina opustila, da ne bi preveč zavlekla dela narodnega predstavništva. N. Predsednik Petrović je sporočil, da je dobil verifikacijski odbor po zaključku svojega dela še poverilnico istrskega poslanca Matka Laginje obenem s protestom dr. Červarja, ki dokazuje, da so volitve istrskih poslancev razen Matke Laginje izvršene nepravilno.

NEMŠKA DIVJAŠTVA PRI VELIKOVCU.

Nemško prebivalstvo zahrbtno streljalo na naše. Spod. Dravograd, 4. maja. — Ko so se dne 2. maja dopoldne morali naši pred premočjo umakniti s svojih postojank v okolici Velikovec, bi se bili še lahko držali v neposredni bližini mesta, če se ne bi zgodilo nekaj, kar zopet dokazuje, da so koroski Nemci še hušji kot so bili nekdanj Turki. Iz vsakega okna, s streh in drugih skrivališč je nemško prebivalstvo v Velikovcu streljalo s puškami in strojnimi na naše in sicer s tako silo, da je nastal požoj za naše nevzdržljiv. Nemške Velikovčanke pa so celo polivale naše vojake s kropom. Kot očividci, ki sem se šele zadnji hip umaknil preko mosta, trdim in bom trdil, da smo izgubili Velikovec samo radi tega, ker nas je nemško prebivalstvo zahrbtno napadlo. Koroski rodoljubi so

vedno povdarjali napram ljubljanskim gospodom, da je treba Nemcem v Velikovcu odvzeti vse orožje, a naši so bili prizanesljivi kakor vedno in niti hišnih preiskav niso odredili. Vsak velikovski Nemec in nemčur je bil oborožen od nog do glave. Celotno strojnico so imeli v svojih stanovanjih. O, ti ljuba slovenska prizanesljivost in mehikoba.

(Nar. Straža, 5. maja.)

ITALIJANI ZAPRAJAO ŠOLE.

Admiral Millo je v Šibeniku dal zapreti realno gimnazijo in dekliško meščansko šolo, to pa zato, ker je tamošnje učiteljstvo odklonilo nadzorstvo nekoga italijanskega profesorja, ki nima za nadzorniško službo nobenega naslova.

SPREMENBA V VLADI.

Belgrad, 12. marca. — Vojni minister general Račić je odstopil radi boleznii.

Belgrad, 12. marca. — Za naslednika vojnega ministra se imenujeta general Hadžić in polkovnik Kristić.

Belgrad, 12. marca. — Za ministra prehrane je imenovan Pavel Marinković, poslanec srbske narodne stranke, dosedanji poslanik v Bukareštu. — Minister brez portfelja Rajčević iz Črne gore je odstopil. Za ministra za gozdarstvo in rudarstvo je imenovan Šeckije Gluhić iz Bosne.

PRESTOLNA BESEDA.

Belgrad, 12. marca. — Razprava o prepornih mandatih bo najbrže odgodena. Slovenska odprtiv narodnega predstavništva s prestolno besedo bo najbrže v soboto ali ponedeljek.

POLOŽAJ IN DOGODKI NA KOROSKEM.

Nemci so z veliko silo navalili na slovensko zemljo na Koroskem. Na pomoč so jim prišle nemške tolpe iz Štajerske, Tirolske in celo iz Dunaja.

Dne 2. maja ob štirih zjutraj so napadli Nemci celokupno mostišče Velikovec z veliko premočjo. Posrečilo se jim je prebrati našo črto na vzhodnem delu mostišča in potisniti naša nazaj. Vsled novo nastalega položaja se tudi zapadna in severna črta ni mogla držati in se je morala umakniti vsa posadka na južni breg Drave, ki ga držimo. Napad je bil odbit. Naše do sedaj znane izgube so 200 moč ujetih in dva topova zaplenjena.

Nemške tolpe se bojujejo čisto na svojo pest. Za ukaze iz Celovca se ne brigajo. 29. marca je napad na Dobrovo aranžiral neki narednik, pri čemur so ga podpirali nekateri nemškutarji iz velikoveškega okraja, tako na pr. Glančnik iz Štebnja. Horak iz Vovber in pa učitelj Pavlik iz Velikovec (učitelj Linhart z Dobrova, ki je zoper Slovence posebno grdo nastopal, je v sedanjem času zbežal). Napada na Dobrovo se je udeležilo 200 moč. Nazaj jih je prišlo samo 50. Ranjence in mrtvece so na štirih avtomobilih skrivaj odpeljali v Celovec, da ljudstvu prikrijejo, koliko je bilo žrtev. Sploh vozijo Nemci vse na fronti ubite moč v Celovec. Da bi čim več ljudi pridobili za četovanje, trosijo Nemci izmisleljeno grožnje, da bodo slovenske

NAROČITE SE NA KATOLIŠKI TEDNIK "SLOGA"!

čete, če kdaj pridejo, vse pomorile, oplenile in razdejale. Med seboj se nemške tolpe hudo sovražijo. Rdeči Vovberčani in beli Mirschenarci (Mirschenarci je grad barona Helldorfa in je tudi že izropan) se ne marajo. Posebno divje se obnašajo Št. Vičani, ki so nastanjeni v Šmarjetu in na Trušnju. Št. Vičani in nemški vojaki iz Trga so med seboj v hudem sporu. Št. Vičani so na vojake iz Trga že streljali in ob taki priliki enega ubili. Razpor med Nemci je tolik, da se vojaki iz sosednjih vasi ne marajo med seboj. Ropajo vsi povprek. Na gradu Rabeschuelsen v občini Vazenberg so nemški vojaki izpraznili dva tolmuna in pokradli ribe, vsled česar ima posestnik okrog 4000 kron škode. Oblasti so proti tem roparskim tolпам brez moči. Ko je neka gospodična prišla v Celovec na okrajno glavarstvo se pritožiti, ker so jo bili nemški vojaki okradli, se ji je tam reklo, da zoper tolpe ni mogoče ničesar storiti. Kadar se jim zazdi, aretirajo tega ali onega in ga internirajo, pa bodi možki ali pa ženska. Ob napadih ravnanjo nemške tolpe običajno takole: Organizirano civilno ljudstvo mora ostati v bojni črti, vojaki pa se umaknejo v varnejše zaledje in ropajo po kmetskih hišah. Hudo trpe pod našlenskim nemškimi podivjancem slovenska dekleta, katerim delajo silo, ne glede na njihovo starost. Varne niso niti dekleta izpod 14 let.

Dne 2. maja med 8. in 9. uro so morali naši vsled prevelike sovražne premoči izprazniti Velikovec. Do tega žalostnega dogodka je prišlo, ker so velikovski Nemci po svojih volunih izdali nemškim četam, kje je naša fronta najslabša. In tako so se dne 2. maja zjutraj navalile nemške tolpe na naše vzhodno krilo pri Velikovcu, katero so se poprej silovito obstreljevali s topovi in strojnicami. Ker pa vzhodno krilo ni imelo nobenih rezerv, je bilo pri siljenju se umakniti. S tem pa je postal tudi položaj središča in desnega krila nevzdržljiv. Umakniti smo se morali na celi črti pri Velikovcu. Slovenski prebivalci so že poprej zapustili mesto. Ko smo se umaknili, smo most pri Lipnici in pri Velikovcu razstrelili. Nemci so vjeli okoli 200 moč. Izgubili smo dva topa, a Nemcem smo jih odvzeli 12. Preko Drave pa Nemci ne morejo. Vesti, da je v nevarnosti Spodnji Dravograd, so izmišljene. Naši so vrgli Nemce pri Spod. Dravogradu daleč nazaj. Na ostali koroski črti je le malo izprememb. Naši so dobili znatna ojačenja, tako da ni prav nobenega povoda se bati.

(Slov. Straža 5. maja.)

DIVJANJE NEMCEV V CELOVCU.

Slovenski trgovec, ki so ga Nemci v Celovcu izgnali, nam pripoveduje o divjanju Nemcev v Celovcu. Ko je padel Velikovec, so postali Nemci v Celovcu in na deželi naravnost divji. Zaprli so dr. Schaubacha, dr. Pirnata, dr. Rožiča, ravnatelja Bandeka in uradnika Kreditne banke in več drugih. Slovenske družine so internirali v Špitalu ob Dravi. Žalostna je bila slika, ko so gnali dne 4. t. m. slovensko inteligenco kot kake roparje, po celovških ulicah. Bilo je nad 200 raznih stanov. Nemec nima srca. Ko so se mali otroci, ki so jih matere nosile na rokah, jokali, so se Nemci in Nemke krohotali in zasmehovali nedolžne ljudi, ki niso storili prav nikomur nič zalega. Ob enem so gnali kakih 300 naših ujetnikov iz jezuitske vojašnice

po celovških ulicah. Celovška fakinaža je tulila, metala kamenje in gnala jajca v uboge internirance in vjetnike, iz hiš so jih polivali s smrdljivo vodo in stranišnimi odpadki. Divjaki so naše ljudi topli, suvali, jih opljuvali in počenjali z njimi nepopisne svinjarije. — List "Mir" so že pred tremi tedni ustavili, tiskarno zaprli, zaplenili družbi sv. Mohorja večje število knjig, zaprli vse slovenske trgovine in gostilne, trgovce in obrtnike pa izgnali. — Sklicujejo se pri izgonih na par. 2. zakona z dne 27. julija 1871 dr. zak. št. 88. Nemci delajo s Slovenci hušje kot so nekdanj delali z nami Turki.

Ali bomo mi to mirno prenašali? Klin s klinom! Zob za zob! Iz Maribora se morajo izgnati vsi nemški voditelji in hujskači. Vprašamo vlado: Zakaj še niste izgnali ne Mahnera, ne dr. Orosla, ne dr. Mravлага, ne dr. Valentina in ne drugih zagrizencev in hujskačev. Zahtevamo, da se jih takoj in sicer brez pardona izžene ali internira.

(Mar. Straža, 5. maja.)

SOVRAŽNO IMETJE SOVRAŽNIH DRŽAV JE ZAPLENJENO.

Vsa imovina sovražnih držav in njih podanikov v Hrvatski, Slavoniji in Medjumurju se zapleni; trgovske hiše, banke in njih poslopja, inventar, gotovine, popisi, dragocenosti, industrijska podjetja s celo imovino in zgradbami, zemljo, gozdovi in rudniki se razlastijo.

KRUTO RAVNANJE Z NAŠIMI UJETNIKI V ITALIJI.

Slovenec-vojak, ki je ubežal iz ujetniškega tabora v Gor. Italiji je pripovedoval grozne stvari o trpljenju jugoslovanskih ujetnikov v italijanskih taboriščih. — Hleb kruha, ki je namenjen eni osebi, razdele na šest porcij, zraven tega prejemajo še po en slank dnevno. Ker po slanku človeka žejja, so jim Italijani zaprli še pitno vodo. Pretepanje in zmerjanje je na dnevnem redu. Večina ujetnikov v taborišču vsled na porov in nezadostne hrane oboli in skoraj dnevno se zgodi, da najdejo zjutraj na slani kakega našega mrtvega vojaka.

DVA NAŠA OROŽNIKA ZAJETA.

Pred demarkacijsko črto v Ivanem selu so Lahi 9. marca zajeli dva slovenska orožnika iz Bezeljaka, in sicer Podlogarja in Celjo. Poveljstvo laških oblasti je baje izdalo naredbo, da se naši orožniki ne smejo približati demarkacijski črti na tri kilometre. Ker sta se pa dotičnika nahajala čisto blizu, so ju aretirali. Odpeljana sta bila na poveljstvo v Rakeku. Kaj se je z njima zgodilo, še ni znano.

PONIŽEVANJE!

Na občinski deski na Rakeku vsi razglas v slovenskem jeziku, izdan od vojaškega poveljstva na Rakeku, glasom katerega so primorani vsi bivši vojaki pozdravljati laške oficirje. Kdor bi se temu ne pokoril, bo kaznovan z zaplato. — Neki slovenski fant iz Rakeka ni hotel pozdraviti laškega oficirja. Ta se je radi tega tako razkačil, da ga je na cesti pričel pretepati s palico. — Kako dolgo bo še?!

PREGANJANJE TRŽAŠKIH SLOVENCEV.

V vseh tržaških uradih zaničujejo in psujejo slovensko ljudstvo in govorec. Če ima kdo le

slovensko glaseče ime, ga nahurlijo s "schiavo". Zgodili so se slučaji, da so karabinerji ustavili na ulici slovensko govoreče ljudi ter jim prepovedali razgovarjati se v "turškem" jeziku. — Iz političnih vzrokov so izgnali kaplana Kosa iz Rojana, češ, da je prišel tega in tega leta v Trst in da ni tja pristojen. — V Trstu namepravajo vse Neitalijane, ki so se naselili v letih 1912. do 1918. popisati in potem izgnati.

RADIČEVA DEMONSTRACIJA V ZAGREBU.

Za nedeljo je bil sklican St. Radić shod svoje stranke v Zagreb. Oblast je shod prepovedala, a kljub temu je prišlo v mesto do 5000 kmetov, ki so jim pa branili dohod v sredino mesta. Radić je nato pozval kmete na Mirogaj, kjer sta jim govorila s Hrvojem. Nato so hoteli zborovalci v mesto pred Kaptol, da bi vprico kar dinala Bourne-ja demonstrirali za republiko. Policija je pa zaplata dohode. Položaj je bil nevaren, a končno so se Radićevci s klci republikli, Wilsonu in Radiću razšli. Naslednji dan so akademiki priredili demonstracijo proti Radiću in iznad njegove trgovine strgali napis. Proti njim je nastopilo delavstvo, ki je demonstriralo za Radića in republiko. Pred vsučiliščem je padlo par strelcov. Dijaštvo je odšlo na univerzo, kamor je hotelo za njim vdreti tudi delavstvo, kar je preprečila policija. Nemiri so se kasneje po ulicah nadaljevali, a ob 9. uri zvečer je bil zopet popoln mir. Nekaj oseb so zaprli.

BREZ STRAHU PRED HEGEMONIJO SRBOV.

"Hrvat" zavrača podtkanje, da se Starčevićanska stranka prava boji hegemonije Srbov. Za tak strah, piše list, sploh ni nobenega razloga. Prvič že zato ne, ker naši bratje v Srbiji hegemonije nočejo. Bilo bi grdo in neplemenito, ako bi ponosnemu Srbu podtikali take nebratske namere. Srbi so pristopili narodnemu edinstvu odkrito in iskreno, široke duše in zanosnega srca; edinstvu na ljubo so se odrekli zmagovite in slavne svoje neodvisne države in niso zahtevali pri tem nikakih posebnih predpravil zase. Kdo ima torej pravico, da jim pripisuje sumljive namere? Kdo ima pravico jim s takim podtkanjem delati krivico in jih žaliti? Hegemonija je pa izključena tudi ob sebi, ker je Srbi ne bi mogli izvesti, če bi jo tudi hoteli; tega ne dovoljuje ne razmerje števila ne kulturno in gospodarsko stanje enega in drugega dela troimenskega naroda. Razen tega bo naša država ustavno in demokratično urejena, in sicer je ne bodo urejevali Srbi sami, ampak vsa tri plemena skupaj. Ustava bo vsem državljanom zajamčila enake pravice in pred zakonom bomo vsi enaki. Iz vseh teh razlogov je vsaka hegemonija izključena in če zahtevamo avtonomijo, ne delamo tega iz strahu za hrvatsko. Centralizem ne more škoditi na hrvatsku, stvru ne srbstvu ne slovenstvu, pač pa more škoditi SHS. Posamezni kraji in deli naroda tako hrvatskega kakor tudi srbskega in slovenskega bi bili s centralizmom trajno oškodeni, kar bi škodilo tudi narodni celoti. Nasprotni smo centralizmu iz gospodarskih, kulturnih in socialno-političnih razlogov. Centralizem bi ojačil samo državno vladu, a ne države. Mi pa hočemo močno državo, a ne močne centralne vlade. To je razlika med nami in centralisti.

(Dalje na 4. strani.)

CHICAŠKE NOVICE.

(Nadajevanje z 2. strani.)

so se vrnilo zdravi. Pridimo in po veselimo se s temi materami skupno in delimo z njimi srčno njih veselje.

Vstopnina za banket je \$1.00. Vstopnina za prosto zabavo zvečer po banketu je 35c.

— Naše vrlo društvo Sv. Štefana, K.S.K. Jednote, ki nosi št. 1. pri tej Jednoti, bo slovesno proslavilo 25letnico svojega obstanka dne 15. junija. Zjutraj se udeležijo korporativno sv. maše in popoldne bodo imelo svoj slavnostni banket. Kakor čujemo, udeležila se bodo te slavnosti vsa naša kat. društva. Društvu sv. Štefana naše iskrene častitke!

— Sv. misijon se je izvršil z velikim uspehom. Navdušeni govori misijonarja Rev. Anzelma Murna O.F.M. so vse ganili. — Okrog 1400 sv. obhajil je bilo celi teden. Posebno lepo so se po božnosti udeleževali naši "ogrski" Slovenci, ali Prekmurci. Ta del našega jugoslovanskega naroda je v resnici dober in veren. To so pristni in pobožni Slovenci, na katere smo ponosni. Tako je prav, dragi sorojaki! Ne čutite se "ogrskih", temveč "naših" v naši sredi. Vsi smo ena kri, en narod in ena vera! Č. g. misijonarju Rev. Anzelm Murnu O.F.M. se pa prav iskreno in srčno zahvaljujemo za cel chicaska naselbina za njegov trud za nas. Bog Vam plačaj!

— Med sv. misijonom nas je obiskalo več č. gg. slov. duhovnikov sosedov, ki so pridno pomagali v spovednici in pri oltarju. Tako smo med njimi opazili Rev. Johna Plaznika, župnika iz So. Chicage, Rev. Jakoba Černeta, župnika iz Milwaukee, Rev. Al. Mlinarja, župnika iz Sheboygan, Rev. Ambroža Širca O.F.M., župnika iz Chicage in dr. Vsem č. gg. duhovnikom se čisto naselbina iskreno zahvaljuje za njih prijaznost in trud. Bog Vam plačaj, č. gg. gospodje!

— Velik "drive" se je začel v Chicaski nadškofiji z nedeljo 8. maja. Naš navdušeni nadškof, Most Rev. Mendelein DD. je v zlasti navdušen za krščansko dobrodelnost. "Raje ustavim zidanje novih cerkva, kakor da bi ne poskrbeli dovolj za naše reveže, sirote in bolnike", je rekel svojim duhovnikom. \$750,000 potrebuje za tekoči načrt za dobrodelnost. Slovenska naselbina je kvotirana na \$500. Vendar upamo, da bo de šla "over the top". Ker nas je sv. misijon zadržal, da se nismo mogli organizirati za ta teden, začne se med nami ta "drive" v nedeljo dne 15. junija.

— 29. junij bo tudi za našo naselbino "Catholic Press Day" — dan katoliškega tiska. Tudi v naši naselbini se bomo organizirali, da ta dan storimo vse, kolikor je v naši moči, za prosep kat. tiska. Ogrski Slovenci, ta dan se bomo obrnili tudi na vas!

— "Sloge" se vedno več prodaja vsako nedeljo pred cerkvijo. Tudi število naročnikov raste. Naši otroci so krepi delavci za kat. tisk. Čast jim!

— Kaj se lahko doseže za kat. tisk, sta pokazala naša dečka Master Stanko Zupan in Master Frank Banič. Vprašajte ju, koliko oglasov sta nabrala za Koledar "Ave Maria", pa boste videli. Da, vse se doseže! Vse je mogoče! — Treba samo enega — dobre volje!

— Naše društvo dečkov sv. Alojzija bo proslavilo praznik svojega patrona s posebnimi slavnostmi. Ta dan, to je 22. junija, bodo med sv. mašo ob pol osmih slovesno sv. obhajilo onih otrok, ki so že 13 let stari in toraj zapuščajo našo nedeljsko šolo, in prvo obhajilo onih otrok, ki niso bili zadnjič. Objednem gredo pa k skupnem sv. obhajilu vsi drugi otroci med sv. mašo ob 9. uri. — Otroci, ki odhajajo iz nedeljske šole, bodo pri veliki sv. maši ponovili svoje krstne obljube in sprejeli vsak lep križ in razni ve nec na pot življenja.

— Stariši, katerih otroci so končali svojo ljudsko šolo, naj nikar

ne silijo svojih otrok na delo! — Oče, če je tvoj otrok količkaj sposoben za šolo, daj mu višjo šolo. Kateri stariši želijo v tem sveta in pomoči, naj se gotovo obrnejo na g. župnika, ki jim bo gotovo drage volje šel na roko. Dajte stariši otrokom izobrazbe. Šol!

NAZNANILO.

Iz urada podružnice Woodrow Wilson št. 7 SNZ. v Chicagu. Ill. se uljudno naznanja. da se vrši prohodnja redna seja v četrtek, dne 19. junija ob 8. uri zvečer v klubovi dvorani, 1823 W. 22nd Street.

Točke dnevnega reda vsebujejo posebne važnosti, zato je želeli, da se cenj. člani(cc) polnoštevilno udeležijo te seje.

Narodni pozdrav tajnik.

FOREIGN LANGUAGE GOVERNMENTAL INFORMATION SERVICE.

Jugoslav Bureau.

POSILJAJTE DENAR V STARI KRAJ.

Združene države so prevzele v svoje roke pošiljanje denarja.

Že od začetka minolega meseca so Združene države prevzele v svoje roke pošiljanje denarja v osvobojene dežele centralne Evrope in je po zakonu prepovedano pošiljati tja denar na katerikoli drugi način. O tem je ta urad prejel natančne informacije od vrhovnega upravitelja American Food Administration, Mr. Herbert Hooverja.

Mnogi izmed priseljenikov so krivo tolmačili to naredbo. Zato je Mr. Edgar Rickard, tukajšnji upravitelj American Relief Administration podal izjavo, v kateri navaja temeljne vzroke, radi katerih je Amer. Relief Administration razširila svoje delovanje tudi na pošiljanje denarja iz Združenih držav v osvobojene dežele centralne Evrope.

Mnogi ljudje so mislili, da denar, katerega pošiljajo potom American Relief Administration, ne bo izplačan v denarni vrednosti, marveč v obliki hrane. To je povsem napačno. American Relief Administration jednostavno prevzema Money Ordere od tukajšnjih bank in jih izplačuje naslovniku v denarni vrednosti države v starem kraju. Priseljenik izroči tukajšnji banki ono svoto, ki jo hoče poslati v stari kraj, v dolarjih, banka izroči to svoto Amer. Relief Administraciji in ta poskrbi za to, da bo denar izplačan v starem kraju v denarni vrednosti, to je v gotovini. Tu ni niti govora o kakem prisilnem kupovanju hrane, bodisi na strani pošiljatelja ali prejemnika. American Relief Administration prevaža hrano samo v velikih količinah.

Poslanstvo Amerike še ni dovršeno. Prehranjevanje novo osvobojenih držav je le del naše naloge. To delo bo kmalu končano, ker žetev se bliža in potreba po hrani pojema. Naša nadaljna naloga je v tem, da damo življenje tem novim državam potonj prometa in trgovine. Trgovina je odvisna od določenih denarnih odnošajev med državami, ki hočejo stopiti v medsebojne trgovinske zveze. Amerika deluje za tem, da s svojim bogastvom in s svojo trgovinsko in ekonomično silo spravi te nove države na noge.

Prvi korak v tej smeri je to delo od American Relief Administration, ki stremi za tem, da spravi v dotiko američanske banke z bančnimi zavodi v teh novih državah.

Vsi priseljenici morejo zato pošiljati denar v stari kraj po tem načrtu. Tekom maja meseca je bil ta načrt izpopolnjen v toliko, da more vsak poslati svoj Money Order, oziroma more kupiti draft potonj svoje lokalne banke in biti pri tem popolnoma zagotovljen, da bo prejemnik dobil denar v starem kraju. Isto morejo storiti oni, ki odhajajo iz Amerike, ker bodo s tem znali, da so njihovi

darjari dobili popolno vrednost v starokrajem denarju.

Na tak srečen način je American Relief Administration rešila vprašanje pošiljanja denarja v stari kraj, kar država sama ni mogla storiti radi mednarodnih odnošajev. Ali to je šele prvi korak k postavljenju trgovinske zveze. Radi tega naj se vsi oni, ki imajo komu poslati kaj denarja v stari kraj, poslužijo te prilike tembolj, ker s tem pomagajo svoji stari domovini, ki potrebuje denarne zveze s tukajšnjimi bankami.

Dasí je prva dolžnost od American Relief Administration, da prehrani svet, se bo njeno delo pretvorilo v prevažanje vseh potrebin in obnovitev medsebojnih trgovskih odnošajev.

Po zakonu je prepovedano pošiljati denar v stari kraj na katerikoli drugi način. Kdor pošilja denar v stari kraj na ta edini dovoljeni način, pomaga svojem, svoji stari domovini in tudi Združenim državam, ki hočejo čim dostojnejše izvršiti svoje visoko poslanstvo v Evropi.

Menjalna vrednost denarja od 1. junija do nadaljne odredbe je, kar se tiče Jugoslavije, 23 kron za en dolar.

Banke lahko zaračunajo 40c. za izpolnitve tiskovin itd., ali jim ni dovoljeno zahtevati več kakor je zgoraj označeno.

"NEKAJ JE GNJILEGA V DRŽAVI DANSKI."

Medtem ko pričakuje celokupen naš narod z napetostjo in največjim strahom, kako bo končno določena njegova usoda, ko posvečajo vsi zavedni Jugoslovani vse svoje moči za to, da rešijo, kolikor se pač še rešiti da, pa govore nekateri izseljeni Slovenci, ki se smatrajo za nekakšne voditelje, tako brezbržno, tako ponižujoče in omalovažujoče o tem, da se razložo vidi, da jim je popolnoma vseeno, ali bo kateri Slovenec užival svobode ali ne. Tega sicer ne delajo iz zlobnosti, pač pa zaradi tega, ker jih je njih lastna taktika pripeljala tako daleč, da morajo na ta način zakrivati svojo nemoč in nesposobnost.

Ni še ravno dolgo temu, kar so člani eksekutive SRZ, proslavljali velike naloge, katere ji je postavila njih organizacija, da jih izvrši in s tem pribori svobodo Slovincem in Jugoslovanom. Napovedali so velika dela, katere bodo izvršili, slavili same sebe in se bahali z namišljenimi uspehi, toda ko je prišel čas, da izpreme besede v dejanja in pokažejo resnične uspehe, so se potuhnili in sramotno retirirali.

Pravo narodno delovanje se med izseljenimi Jugoslovani, v prvi vrsti med Slovenci, ni moglo nikoli popolnoma razviti, še manj pa doseči resničnih velikih uspehov zaradi tega, ker so nekateri namenoma obračali pozornost naših rojakov od glavnih stvari na nebitvene, manj važne, nepotrebne, ali celo skupni stvari škodljive. To je tudi vzrok, da naletimo tako pogostokrat pri glavnih propagatorjih in agitatorjih SRZ, na očividna protislovja, ki dokazujejo njih nezrelost, nesposobnost in neiskrenost, pa tudi to, da so namenoma slepili naše rojake in jih mamili z lepimi frazami.

Naš narod je v splošnem zelo dober ter tudi rodoljuben, iskren in odkritosrčen, ima pa veliko na paku, da je preveč zaupljiv do vsakega in da kar slepo sledi voditeljem, ki so se mu vsilili. Seve da se potem prej ali slej iztrezne, da sam začne razmotrivati in razmišljati, da spozna končno, kako je bil varan in osleparjen od onih, katerim je najbolj zaupal in katere je sam vzdrževal. In kadar pride do tega spoznanja, se navadno zgodi, da ga oni, ki so ga toliko časa vodili za nos in ga izkoriščali, še zasmehujejo in se mu javno smejejo, ker je bil tako lahkoveren.

Dokler so člani in pristaši SRZ, molče pošiljali svoje prispevke za "milijonski sklad" v Chicagu, toliko časa so bili "najzavednejši rojaki, rodoljubi in požrtvovalni delavci za 'resnično' svobodo naroda v federativni republiki". — Kakor hitro pa so pričeli stavljanju eksekutivi razna vprašanja, zahtevajoč nanja odgovora in pojasnila, jih je ravno ista eksekutiva, ki jih je prej slavila, proglasila norcem in izdajalcem. To je najboljše, pa tudi najpriprostejše sredstvo, da se človek reši vseh neljubih mu vprašanj, na katere ne more dati zadovoljivega odgovora.

Še več: vse one velike naloge, katere so nekoč postavljali za va do, da so tembolj omečali srca svojih pristašev in tembolj olajšali njih žepce, so začeli sedaj nekateri člani eksekutive SRZ, naravnost smesiti, ne samo omalovaževati. Potrebno je to zaradi tega, ker jih niso bili kos izvršiti, ker nimajo pokazati niti enega resničnega čina za priboritev svobode Jugoslovanom, in končno, ker se boje ljudskega obračuna. In prav nič bi nas ne čudilo, ako bi prej ali slej čitali v glasilih S. R. Z. obsodbo celokupnega članstva SRZ, od strani eksekutive, češ, da je ono krivo, da se ni ničesar doseglo, ker ni vplačalo polnega milijona, kakor so zahtevali v Chicagu.

Pri čem smo? Kaj je SRZ, že doseglo? Kdaj se bodo izvršile velike naloge, katere si je postavilo SRZ? Za kaj se bo porabil nabrani denar? To in še veliko drugih vprašanj prihaja sedaj vedno bolj pogosto na eksekutivo SRZ, v Chicagu od strani njih lastnega članstva. Članstvo se noče več zadovoljiti s praznimi frazami in še bolj praznimi obljubami, temveč želi in zahteva, da se mu natoči čista resnica. Te resnice seveda zaman pričakujejo iz Chicage, odkoder jim odgovarjajo le s smesjenjem in zasmehovanjem.

Brezpomembnost in nemoč S. R. Z. se je pokazala zlasti v zadnjih tednih, ko bi bilo potrebno najresnejše delovanje. To je tudi vzrok, da so prišli mnogi člani S. R. Z. do takih, nekaterim gospodom v Chicagu jako neprijetnih vprašanj. V Parizu odloča o usodi narodov zavezniška "big four" — v Chicagu pa istotako kuje "velika četvorica" naklepe proti celokupnemu članstvu SRZ, in celokupnemu narodu. Interesi te četvorice, ki so po čudnem naključju ravno zastopniki štirih slovenskih listov, o katerih trdi Krže, da bi ne molčali ako bi videli, da ni kaj prav, so tako tesno združeni, da je izključeno, da bi kdaj izblebetali, kaj so njih pravi nameni. To so oni "izvoljenci", ki si prilaščujejo pravico, proglasiti odpadnikom in izdajalcem vsakogar, kdor jim slepo ne sledi, to so oni, ki kujejo načrte proti volji ameriških Slovincem, ki pa jih ne smejo izvedeti. Ako se celo uredniku enega izmed omenjenih listov, katerega zastopnik pa je istotako član te "četvorice", odgovarja na vsa vprašanja: "To je uradna tajnost!" kako si moremo potem sploh misliti, da bi kak naveden član mogel kaj več in natančnejšega izvedeti o ciljih in namelih te četvorice.

Vsi izgovori, katere navaja sedaj eksekutiva SRZ, v svoj zagovor, ker ni ničesar storila, še manj pa doseglja, so jalovi, še manj pa se ji bo posrečilo, da bi s smesjenjem lastnih članov zadušila njih upravičena radovednost in zadostila njih zahtevam. Vse to more edino še bolj odločnim napraviti njih upravičene zahteve ter jih privedi do prepričanja, da je v resnici "nekaj gnjilega v državi Danski". Pot do tega prepričanja jim hočemo olajšati s tem, da bomo navedli nekatera največja protislovja, katere si je naprtla "velika četvorica" v Chicagu.

NAROČITE SE NA KATOLIŠKI TEDNIK "SLOGA"!

Dober Appetit

je znamenje splošnega zdravja. Ako apetit ni dober ali želodec v neredu, ako je zaprtost na dnevnem redu, je to znamenje, da potrebujejo vaši notranji organi zdravila. Vzemite

Severov
Želodčni Grenčic

(Severa's Stomach Bitters) pred vsako jedjo po določenem pravilu in zapazili bodete vpliv. Pomaga prebavi, uredi prebavne organe in da dober tek. Stari in bolelni ljudje naj jemljejo to želodčno zdravilo, da jih ohrani v zdravju in pri moči.

Cene: 75c in 3c vojnege davka.
\$1.50 in 6c davka.

Severova družinska zdravila se prodajajo po vseh lekarnah. Zahtevajte Severova zdravila in ne sprejmite drugih. Ako Vam jih ni mogoče dobiti v bližini, pošljite naročilo naravnost na nas ter priložite pravo svoto in davek.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Srbečica

se mora takoj in za stalno ozdraviti. Da si zagotovi pomoč, naj vsak, kdor trpi na tej bolezni, kupi in poizkusi Severovo mazilo za kožne bolezni (Severa's Skin Ointment). To je jako zanesljivo zdravilo za pomoč raznih srbečih izpahov, kakor srbečica, cezema in razne kožne bolezni, ki se pokažejo po teti. Cena 50c in 2c davka.

Zdravilno milo

za kožo naj se rabi, kadar je prizadeta koža ali obraz. Med raznimi in mnogoštevilnimi vrstami mila je Severovo Zdravilno milo za kožo (Severa's Medical Skin Soap) najboljši. Poskusnja vas bo prepričala, da prinese njegov zdravilni in očistilni učinek poljšavo in zadovoljnost. Cena 25c in 1c davka.

Vročnica

pusti bolnika utrujenega z vročo kožo, ki je boleča ob vsakem dotiklaju. Zato se potrebuje zunanje in hladno mazilo, ki ustavi pekoči čut in pozivi cel život. Rabite Severov Antiseptol raztopljen, kakor na ročaju navodila. Cena 35c in 2c davka.

Oglašajte v "Slogi."

Društvo Sv. Frančiška Seraf. K. S. K. Jednote ima svoje seje vsako drugo soboto v mesecu na 62 St. Mark's Place, New York, N. Y. Sprejema člane od 16—50 leta za zavarovalnino \$250.00, 500.00 in 1000.00 in bolniško podporo. Zavedni rojaki, pristopite k temu prekoristnemu društvu, ki je eno izmed najagilnejših v New Yorku.

KRIŽEV POT

Sv. Leonarda Portomavriškega

ZA CERKVENO IN DOMAČO PORABO JE RAVNOKAR IZŠEL V NAŠI TISKARNI. — KNJŽICA JE PRIROČNE ŽEPNE OBLIKE IN BROŠIRANA.

Cena izvodu 15 ct.

Pri večjih naročilih znaten popust

ZA CISTENJE OBLEK!
POKLIČITE NAS PO TELEFONU
ALI PA SAMI PRINESITE
NAŠE DOBRO DELO IN POSTREŽBA JE ŽE VEČ LET POZNANO KOT NAJBOLJE
The Frank's Dry Cleaning Co.
URAD IN OBLAVNICO: 1361 East 55th Street
Najprej Lake Shore Bank
COLLINGSWOOD PODRUŽNICA: 1513 Waterloo Road
Zraven 146th St.
TELEFONI: CENTRAL ROSEDALE 5694

NOVI MOLITVENIK
"AVE MARIA"

Z VELIKIM DEBELIM TISKOM

smo začeli razpošiljati. Da ustrežemo našim rojakom, ki so vedno povpraševali po molitveniku z velikim tiskom, smo se odločili ga natisniti. Ker se nismo mogli podati v velike stroške pri sedanji draginji papirja, zato smo ga tiskali le omejeno število. --- Molitvenik je priročne žepne oblike, tiskan na fin tenak papir in obsega 260 strani. Vezava je trojna, namreč v platno z rdečo obrezo, cena 70 centov, v usnje vezan z zlato obrezo, cena \$1.00. --- Vatirane platnice v usnje vezan z zlato obrezo, cena \$1.25.

**AVE MARIA, 62 St. Marks Place,
New York, N. Y.**

KRIŽARJI

ZGODOVINSKI ROMAN V ŠTIRIH DELIH

Spisal: H. SIENKIEWICH Poslovenil: PODRAVSKI

Dalje.

Nakrat pa se jame razlegati po dvorani grozen smeh. Jurand, ki je bil v prvem trenutku prisrčno k oni deklici, se je naglo umaknil, zbledel kakor platno, zroč ves osupnen na koničasto glavo, na zamodrela usta in na bedaste oči one revne deklice, katero so mu ponujali namesto Danuše.

"To ni moja hči!" zakličje z drhtečim glasom.

"Ni tvoja hči?" zakličje Danveld. "Pri svetem Liboriju iz Paderborna! Mi torej razbojnikom nismo oteli tvoje hčerke, ali pa jo je kak čarovnik spremenil, kajti katere druge nimamo v Sčitnem!"

Stari Siegfried, Rotgier in Gotfried so pogledali drug drugega, čudeči se Danveldovi zvitosti, toda nikdo njih ni imel časa spregovoriti, kajti Jurand je zaklical z groznim glasom:

"Ona je v Sčitnem! Slišal sem jo peti! Slišal sem glas svojega otroka."

Danveld se obrne k navzočim ter reče mirno in s povdarkom: "Pozivam vas vse za priče, zlasti še tebe, Siegfried iz Insuburka, ter vaju, pobožna brata Rotgier in Gotfried, da mi po dani obljubi ponujamo deklo, o katerem so nam razbojniki rekli, da je to hči Juranda iz Spihova. Ako to ni ona, nismo tega mi krivi, marveč je to volja našega Gospoda, ki nam je na ta način hotel dati Juranda v roke."

Siegfried in dva mlajša brata pokimajo z glavo v znamenje, da čujejo in da bodo pričali ob času potrebe. Nato zopet pogledajo drug drugega, kajti tega je bilo nekoliko več nego so se mogli nadejati: vjeti Juranda, ne dati mu deklice, a na videz vsekako le ostati mož-beseda... Kdo drugi bi znal doprinesti kaj takega?

Jurand pa se zgrudi na kolena ter jame rotiti Danvelda pri vseh svetinjah, kar jih je v Marburgu, pri prahu in glavi njegovih starišev in ga prositi, naj mu odda njegovega pravega otroka, naj ne postopa kakor lopov, izdajca in krivoprišežnik. V njegovem je bilo toliko obupa in istine, da so si nekateri domišljevali, da je to prevara, ali da je res nekak čarovnik spremenil dekličjo postavo.

"Bog gleda tvoje izdajstvo!" je zaklical Jurand. "Pri ranah našega Odrešenika, radi tvoje smrtno ure te prosim: vrni mi moje dete!"

Na to je vstal ter šel globoko pripogben k Danveldu, kakor bi mu hotel objeti kolena, a oči so se mu tako svetile kakor blaznemu, glas se mu je tresel od tuge, obupa, strahu in groznje.

Ko je Danveld slišal, da ga on pred vsemi navzočimi dolži izdajstva in laži, je jel močno sopihati in jeza se mu je pojavila na licu nalik plamenu. Hotel je do dobrega ugonobiti nesrečnega, stopi k njemu, skloni se k njegovemu ušesu ter mu zašepeta skozi stisneno zobe:

"Ako ti jo vrnem, vrnem ti jo s svojim pankertom."

Toda v tem trenutku zarjove Jurand kakor tur, zgrabi z obeh rokama Danvelda ter ga dvigne kvišku. V dvorani se začuje presunljiv klic: "Prizanesi!" toda v tem hipu pade komturjevo telo tako močno ob kameniti tlak, da so možgani iz razbite lobanje Danveldove onesnažili Siegfrieda in Rotgiera, ki sta stala v bližini.

Jurand skoči k najbližnji steni, na kateri je viselo orožje, zgrabi velik dvoročni meč ter plane kakor orkan nad osuple Nemce.

Bili so to ljudje, privajeni boja, klanju in krvi, ali vendar jim je upadel pogum tako, da so se jeli umikati. Še le takrat, ko so se že otresli nekoliko prvega presenečenja, jeli so bežati na vso moč, kakor beže ovce pred volkom. V dvorani se je jel razlegati klic začudenja, topot človeških nog, ropot prevrženih miz, vpitje pažetov in rjovenje medveda, ki se je bil izmuznil iz rok grajskemu norcu ter se jel povspenjati na visoko okno med obupnim klicem po orožju, po sčutih, mečih in lokih. Končno se zalesketa orožje in množica svetlih mečev se zasveti pred Jurandom, toda on, ne zmenivši se za nič, plane kakor znozel na oborožene ljudi in prične se divji boj, podoben dokaj bolj klanju nego pravemu boju.

Mladi in vročekrvni brat Gotfried prvi zastopi Jurandu pot, toda ta mu nalik strelji odseče glavo ob enem z ramo in roko vred. Za njim padeta pod njegovo desnico kapitan grajskih strelcev, grajski oskrbnik von Bracht in Anglež Hugues, kateri, dasi ni vedel dobro, za kaj tu pojde, je imel sočutje z Jurandom in z njegovim trpljenjem ter segel po orožju še le tedaj, ko je Danveld že bil ubit. Drugi, videči strašno moč znorelega moža, so se združili v tolpo, da bi se mu skupoma postavili po robu; tu pa je nastalo klanje še večje, kajti Jurand, z naježenimi lasmi na glavi, ves polit s krvjo, z očmi divje švigajočimi semtertje, ves zasopljen je razgrajal, drvil in razbijal, grozno mahaje s svojim težkim mečem ter klestil po tej gosti tolpi, prevračaje ljudi na krvavi tlak, kakor pre vrača vihra grmovje in drevje. In nastal je znovi trenutek splošnega strahu, ker se je zdelo, da hoče ta strašni Mazur sam pobiti vse te ljudi in da kakor velika jata psov brez pomoči strelcev ne more nadvladati divjega mrjasca, tako se tudi ti oboroženi Nemci ne morejo kosati z njegovo orjaško močjo, ker borba z njim je za nje zgolj smrt in pogin.

"Razidite se! Obkoljite ga! Udarite nanj od strani!" zakličje stari Siegfried de Loeve.

In ljudje so se razprašili po dvorani, kakor se razpraši krdo vrabcev na polju, kadar se spusti nad nje ostrokljunast jastreb, toda niso ga mogli obkoljiti, kajti on ni iskal prostora za boljše obrambo, marveč v svoji divji besnoti je drvil naokrog ob steni ter jih jel goniti. Kogar je dosegel, ta je poginil kakor od strele zadet. Sramota, obup, prevarjena nadeja — vse to se je spremenilo v grozno jezo po krvi ter podeseterilo njegovo že itak orjaško moč. S težkim mečem, za katerega so najmočnejši križarji potrebovali obe roki, je mahal on z jedno roko kakor s peresom. On ni iskal življenja, ni iskal rešitve, ni iskal niti zmage, marveč je iskal zgolj osveto, in kakor ogenj ali kakor narastla reka slepo ugonoblja vse, kar jej pride na pot, tako je tudi on, znozel in strašen, slepo ugonobljaj, lomil, teptal in ugaševal življenje ljudi.

Niso ga mogli zaskočiti od strani, ker ga iz početka niso mogli doseči; vrhu tega so se vojaki bali približati se mu celo od zadaj, ker so vedeli, ako bi se obrnil, da jih ne bi rešila nobena človeška moč. Drugih se je zopet polastil strah pri misli, da bi se navadni človek s takšno presilo ne mogel bojevati, da imajo torej opraviti

s človekom, kateremu pomagajo neke nadčloveške moči.

Med tem zbeži stari Siegfried in za njim brat Rotgier na galerijo, ki je bila narejena nad velikimi okni dvorane, in jameta klicati ostalim spodaj, naj se rešijo po njenem vzgledu. Oni so tudi kaj radi izpolnili povelje ter se gnetli med seboj na ozkem hodniku, želeči čim najpoprej dospeti kvišku, da se od zgoraj spoprimejo s štempiharjem, s katerim je bila spodaj vsaka borba nemogoča. — Končno zapre poslednji vrata za seboj, in Jurand ostane spodaj sam. Z galerije se jamejo razlegati klici radosti in zmagoslavja, in takoj jamejo na viteza padati težke hrastove klopi, železni držaji od bakelj. Jedna klop ga zadeni na čelo ter mu zalije lice s krvjo. Ob enem se spodaj odpro velika vrata in z galerije poklicani "knehti" pridrve s truščem v dvorano, oboroženi s sulicami, sekirami, z lokji in pišcami ter z vsakovrstnim drugim orožjem, ki so ga v naglici mogli dobiti v roke.

Razkačeni Jurand si otare z levo roko kri s čela, da mu ne bi mračila pogleda, na kar plane sam nad vso tolpo. In v dvorni se znovi začuje težko dihanje, zvenket železa, škripanje z zobmi in obupno stokanje ranjencev.

II.

Zvečer je sedel v tej dvorani za mizo stari Siegfried de Loeve, ki je takoj po Danveldovi smrti prevzel poveljništvo v Sčitnem; poleg njega pa je sedel Rotgier, vitez de Bergov, bivši Jurandov jetnik, in dva mlada plemiča, dva novince, ki bi v kratkem imela dobiti bele plašče. Zunaj je pihal mrzel veter, ki je potresal s svin cem obrobline šipe v oknih, gugal semtertje plamen od bakelj, vtaknjenih v železne držaje, ter časih prignal iz kamina velike klob čiče dima. Bratje, ki so se bili sešli k posvetovanju, so molčali, kajti vsi so čakali na besedo starega Siegfrieda; ta pa, oprši lakte ob mizo in položivši osivelo glavo v dlan, je sedel mračnega lica v senči, in tužne misli so mu rojile po glavi.

"O čem se imamo posvetovati?" vpraša končno brat Rotgier. Siegfried dvigne glavo, ga pogleda in, predramivši se iz zamišljenosti, reče:

"O našem porazu, o tem, kaj poreče veliki mojster in kapitula, ter o tem, da bi iz tega našega postopanja ne nastala škoda vsemu našemu redu."

Potem zopet umolkne, a čez trenutek se razgleda naokrog ter potegne sapo skozi nos.

"Tu še duhti po krvi."

"Nikakor ne, komtur", odvrne Rotgier. "Naročil sem, omiti tla in sobo pokaditi z žveplom. Tu se le ovoha žveplo."

A Siegfried čudno pogleda navzoče ter reče:

"Bog se usmili duš bratov Danvelda in brata Gotfrieda!"

"Amen, amen, amen!"

Nekaj časa se je čul zopet zgolj piš vetra in ropot oken.

"Kje je truplo komturjevo in Gotfriedovo?" vpraša stari.

"V kapelici, duhovniki pojo nad njima litanije."

"Ali sta že v krstah?"

"Da, komtur ima glavo zakrito, ker ima lobanjo razbito in obličje spakedrano."

"Kje so ostali mrličji in ranjenci?"

"Mrličji so na snegu, da otrpejše poprej nego jim pripravimo krste, ranjenci pa se nahajajo v dvorani, odločeni za bolnišnice."

Siegfried zopet sklene roke nad glavo.

"A to je učinil eden sam človek... Bog, čuvaj in varuj naš red, ako pride do vojne s tem volčjim plemenom."

Rotgier pogleda na to kvišku, kakor bi se hotel necesa spomniti, ter reče:

"Slišal sem pod Vilno, kako je sambijski poveljnik dejal svojemu bratu, velikemu mojstru: 'Ako ne skilleš velike vojne ter jih ne zatareš tako, da niti sled ne ostane po njih imenu, pa gorje nam in našemu narodu!'"

"Bog nam daj takšno vojno, da se spoprimeemo z njimi!" reče jeden mladih plemičev-novincev.

Siegfried ga pogleda, kakor bi mu hotel reči: "Mogel bi se bil danes spoprijeti z jednim od njihovih", toda videč drobnost in mlado postavo novincevo ter spomnivši se nemara, da niti sam ni hotel iti v očividno pogubo, dasi je bil sloveč radi svoje hrabrosti, je spre menil razgovor ter vprašal:

"Kdo izmed vas je videl Juranda?"

"Jaz", odvrne de Bergov.

"Ali je še živ?"

"Da, leži v oni mreži, v katero smo ga vlovili. Ko je prišel k zavesti, so ga hoteli naši 'knehti' ubiti, toda duhovnik jim ni dovolil."

"Mi ga ne moremo ubiti, ker je to med svojci odličen človek; nastal bi iz tega velik krik", odvrne Siegfried. "Pa tudi tega ni mogoče skriti, kar se je bilo pripetilo, ker je bilo tu premnogo prič."

"Kaj naj torej rečemo in kaj naj učinimo?" vpraša Rotgier.

(Nadaljevanje prih.)

Dr. J. V. Zupnik

ZOBOZDRAVNIK

6127 St. Clair Avenue
nad Grdinovo prodajalno.

Najbolše mogoče zobozdravniško delo za zmerne cene.

Kot plačilo se vzame tudi "Liberty Bonde"

Sprememba.

Prijatelj: "Ti si se pa neizrečeno spremenil v teh 15. letih, kar te nisem videl. Kam so pa tvoji krasni lasje prišli?"

"Poglej mojih 9 otrok, potem se pa ne boš čudil, kje imam lasje."

Mala pomota.

"Kaj ne, papa, številka na avtomobilu pomeni, koliko milj si že prevozil?"

Abecedo pa le zna.

"Zdi se mi, da Zvonko ne razumi veliko o glazbi?"

"Ne veliko — zakaj pa vprašajš?"

"Bili smo v gledališču danes popoldan in neki gospod je rekel svoji ženi, da je solistinja pela visoki C, Zvonko je pa naredil opazko in rekel: meni se pa zdi, da je pela visoki U."

Molitveniki z velikimi črkami za slabovidne in vse druge knjige iz bukvarne Ave Maria

se dobe pri

ANTONU STRNIŠA

6305 Glass Ave.

Cleveland, O.

Telefon: Main 1441.

Telefon: Central 8821-W

Mihael S. Čerezin

HRVATSKO-SLOVENSKI ODVETNIK

PISARNA: SOBA ST. 414 ENGINEERS BUILDING, na četrtem nadstropju.

Vogal St. Clair in Ontario ceste, blizu Public Square CLEVELAND, OHIO.

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 60 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobiti. Nikar se dajte premotiti z nizjo ceno ničvrednih ponaredb.

Stari, pravi Pain-Expeller dobeti le v zavitku kot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na veliko znamko, na besedo Loxol in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarnah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. je koristnejša kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York

DR. S. HOLLANDER,

DENTIST

1355 E. 55th St. vogal St. Clair Ave.
NAD LEKARNO.

Ure od 9. dopoldne do 8. zvečer. Zaprti ob sredih popoldne in ob nedeljih.

NAZNANILO

Posvetva katera imamo mi za prodati so sledeča:

Eno posestvo na vogalu za več trgovin.

Eno posestvo na vogalu za dve trgovini.

Eno posestvo, residence z 7 sobami.

Eno posestvo, residence s 12 sobami.

Eno posestvo, residence z 7 sobami in kopalščem.

Eno posestvo, residence z 8 sobami in kopalščem in garage.

Eno posestvo, residence z 9 sobami.

Dve posestvi, residence z 8 sobami in kopalščem.

Eno posestvo, residence z 10 sobami in kopalščem.

Eno posestvo, residence z 4 sobami in kopalščem in približno en akker sveta zraven na Blvd.

Vsa zgoraj navedena posestva so v dobrem redu in zelo po ceni ter se lahko kupijo na lahka odplačila. Zatorej bode v vašo lastno korist če se oglašite pri nas predno kupite kje drugje.

Imamo tudi zelo veliko lotov v različnih lokalih po nizkih cenah.

ST. CLAIR REALTY CO.

6313 ST. CLAIR AVE.

Pohištvo, peči in hladilnice Ice - Boxes

Vedno najbolše in najcenejše pri

THE STAR FURNITURE CO.

5824 ST. CLAIR AVE.

GOTOVINA ALI KREDIT. VZAMEMO LIBERTY BONDE KOT GOTOV DENAR.

Ko se vse draži.

Sedaj, ko se vse draži in potratno visoke cene vseh potrebnih stvari store življenje jako težko, ko večina prebivalstva potrebuje vsak cent, ki ga more prihraniti, je posebno dobro, da moremo v slučaju želočnih boleznih, katere, ako zanemarjene, uničijo energijo in še poslabšajo situacijo, iti v lekarno, da dobimo zanesljivega zdravnika, ki da za malo ceno takojšnje zaželjeno olajšavo. To zdravilo je Trinerjevo zdravilno grenko vino. Izčisti notranje organe brez bolečin ali drugih neprijetnih posledic, katere pridejo inavdno od slabih ponarejenih zdravil. Radi tega odklonite slaba zdravnika in zahtevajte samo Trinerjevo zdravilno grenko vino, kar ima vsaka dobra lekarna vedno v zalogi. Ali ste kdaj poskusili Trinerjevo Antiputrin? To je najboljšo sredstvo za grgranje in izmivanje ust, izmivanje ran in turav. Vsak lekarnar vam ga bo rad preskrbel. Joseph Triner, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

National DrugStore

Slovenska Lekarna
vogal St. Clair in 61 ceste.

Naša lekarna je tekom svojega obstanka postala znana kot najboljši kraj, kjer se dobe zanesljiva, sveža in dobra zdravnika. Z vsa krbojo tudi izdelujemo zdravnika po zdravniških predpisih.

Kadar dobiš od zdravnika predpis za zdravnika, pridi vselej k nam in boš zadovoljen. Naša zdravila so vedno sveža.

OBRESTOVATI

Se prične vsaki dan kadar naložiš v

LAKE SHORE BANK

Obresti se plačujejo do dneva, ko vzdigneš denar, kakor po splošni regulaciji.

St. Clair and E. 55th St. Prospect and Huron Rd. Superior and Addison R.

VAŠA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo prinesete nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko preuredimo po novi modi.

Frank's Dry Cleaning Co.

Telefon: Central in Rosedale 9694.
Delavnica in urad
1361 EAST 55th ST.
naproti Lake Shore Banke.
COLLINGSWOOD — PODRUŽNICA
15513 WATERLOO RD.

J. J. PESHELL

Box 1-5 Ely, Minn.
ima v zalogi molitvenike z malim in velikim tiskom.

ZASTOPNIK

Frank Gašpari 177 Ansel Road Cleveland, O., ima sledeče knjige: Molitvenik z malimi in debelimi črkami. Abecednice in Katekizme vezane in nevezane. Istotako lahko dobiti pri

Frank Suhadolnik-u
6107 St. Clair Ave., Cleveland, O.